

myndighedernes Side. Jeg har ikke fra nogen Side hørt, at man ikke havde tilstrækkelige Midler, og det er da ogsaa ganske umuligt at tænke sig, naar Forholdet er dette, at et Menneske selv paa den allerløseste Anklage kan blive anklaget og anholdt, skønt han aldrig nogen Sinde har foretaget nogen Handling, som har bragt ham i Berøring enten med Politiet eller med Straffeloven, blive fængslet og holdt i Fængsel i Maaneder, blive underkastet den Tortur, som det er for et saadant Menneske, at være isoleret, anklaget for en Forbrydelse, han ikke har begaaet, daglig eller dog meget ofte blive lukket ind i et Værelse, hvor der sidder en Dommer, der er ham aandelig overlegen, og som har den Overbevisning, at han har en Forbryder for sig. Dommeren kan rette Spørgsmaal til ham og forlange Svar paa ethvert Spørgsmaal, der stilles til ham, protokollere, oplæse o. s. v. mange Gange Ting, som de paagældende have ondt ved at følge med, og hvis Rækkevidde de ere ganske ude af Stand til at bedømme, fuldstændig afsondrede fra Adgang til Omverdenen, uden at kunne faa Raad eller Vejledning paa nogen som helst Maade — jeg siger, at under disse Forhold er Dommeren, den offentlige Retfærdighed meget godt garderet, men Borgerne ere meget slet garderede. Og det er jo sikkert nok, at paa den Maade ere ikke saa faa Mennesker blevne uskyldig straffede, og det anser man dog for at være det, man maa naa til, at ingen uskyldig bliver straffet, saa vidt det er menneskelig muligt at trænge til Bunds i, hvor Skyldforholdet virkelig er. Men deraf følger naturligvis ogsaa, at man maa skride til Indførelse af et helt nyt Princip, og det Princip, man saa her i dette Lovforslag som i øvrigt i hele den moderne Lovgivning maa komme ind paa, er det saakaldte Anklageprincip. Dette Princip fører med sig, at den, der bliver sigtet for en eller anden Forbrydelse, ikke saaledes værgeløs bliver overgivet til en Dommers Omsorg, for ikke at sige For-godtbefindende; men naar man sigter en Borger eller Borgerinde for en eller anden Forbrydelse, har man den Pligt fuldt ud for Offentligheden at godtgøre de Paa-stande, hvorpaa man støtter sin Mistanke, at fremskaffe Beviser for, at Forbrydelsen virkelig er begaaet af den paagældende. Men som et Supplement dertil staar jo det Forsvar, man er i Stand til at skaffe den, der bliver anklaget.

Det lader sig jo neppe gøre at træffe en saadan Retsordning, hvor det ikke maa

ligge i Politimyndighedens eller Ordens-myndighedens Magt, naar den har en Mistanke om, at en eller anden har begaaet en eller anden Forbrydelse, at foranledige en Undersøgelse af, om den paagældende ikke muligvis har begaaet denne Forbrydelse, og ogsaa foranledige ham tiltalt, hvis Mistanken bestyrkes. Men det er et lige saa bestemt Krav, der maa stilles, at man paa den anden Side maa sørge for, at et Menneske, der ikke har begaaet en saadan Forbrydelse — eller selv om han har begaaet Forbrydelsen — er nogenlunde sikret mod at blive ensidigt og vilkaarlig behandlet, med andre Ord: der maa skaffes en Modvægt mod den Myndighed, der ligger hos Anklageren eller hos den, der paa det offentlige Vegne anklager den eller de paagældende. Altsaa, som et nødvendigt Supplement til Anklageprincippet ligger Princippet om anklagedes Forsvar. Her er jo ogsaa i Lovforslaget optaget adskillige Bestemmelser derom, men det synes ganske vist, at man ikke er kommen nær langt nok. Hvis Forslaget skulde vedtages, som det foreligger, er der, saa vidt jeg har forstaaet det, ingen Tvivl om, at i Fremtiden ligesom nu vil sikkert, og med Rette, den Anskuelse blive fremherskende i Befolkningen, at de store hytte sig nok, men med de smaa er det en anden Sag. Det er jo nemlig saaledes, at under Undersøgelsen er der ikke Tale om, at der skal beskikkes en Forsvarer for den anklagede. Dommeren kan, naar han finder Anledning dertil, lade beskikke en Forsvarer, men han har ingen Pligt til at gøre dette, før Sagen skal gaa til Doms, hvorefter anklagede altid har Ret til at antage sig en Forsvarer. Og naar vi nu kende Forholdet, som jo er dette, at et Menneske, der bliver sigtet for en Forbrydelse, som Regel maa have en Jurist til Forsvarer, og at en Jurist lige saa lidt som andre Mennesker kan arbejde uden Betaling, bliver Følgen deraf, at Spørgsmaalet om, hvorvidt anklagede faar en Forsvarer eller ikke, ganske simpelt kommer til at afhænge af, om han har Raad til at betale eller ikke. Det er jo paa dette som paa andre Punkter selvfølgelig urigtigt, at det er indrettet paa en saadan Maade, at man kun kan faa de Gode, Samfundet er i Stand til at byde, naar man er i Stand til at betale dem. Nuvel, man kan paa en hel Mængde af Livets Omraader slaa sig til Taals med, at det er saaledes, og at det i ethvert Tilfælde i Øjeblikket ikke lader sig ændre. Men naar Talen er om at etablere en Retsreform, som vi have